

ИНСТИТУТ ЗА БАЛКАНИСТИКА С ЦЕНТЪР ПО ТРАКОЛОГИЯ ПРИ БАН

50 ГОДИНИ ИНСТИТУТ ЗА БАЛКАНИСТИКА

На 20 май 2014 г. в Големия салон на БАН се състоя официално честване на 50-годишнината от основаването на Института за балканистика, днес обединен с Центъра по тракология „Проф. Александър Фол” при БАН. Сред официалните гости бяха и членът на Съвета на настоятелите на БАН доц. Борислав Великов.

Тържественото събрание бе открито от прекрасен музикален поздрав на учениците от Националната гимназия за древни езици и култури „Константин Кирил Философ”, с която ИБЦТ има договор за образователно и научно сътрудничество. Директорът на ИБЦТ доц. дин Александър Костов изнесе доклад по случай юбилея на института. Аудиторията бе запозната с основните етапи в развитието му и предизвикателствата, които се е налагало да преодолява през годините. Очертана бе мисионерската роля на първооснователите на настоящата културна институция, приемствеността на няколко поколения, придали облик и съдържание на сегашния ѝ профил. Изтъкнати бяха новата визия и приоритети на института, които са в унисон с актуалните промени в социалния, политически и културноисторически контекст в страната и региона. Особен акцент бе поставен върху многообразната научна продукция на ИБЦТ – монографии, тематични сборници, научнопопулярна литература, учебници, периодични издания, част от които са експонирани в специално организираната изложба, открита във фойето на БАН. Специално внимание бе отделено на разработваните от института проекти, в които е залегнала важна за региона проблематика, насочена към културноисторическото наследство и общувания на Балканите; културните и образователни политики, етнокултурните пластове и цивилизационни модели; социокултурните структури и ролята на културните и икономически елити в оформянето на съвременните регионални идентичности.

Анализираната от директора дейност на института доби конкретно изражение чрез представянето на новите издания на ИБЦТ, последвало официалната му реч. Основните насоки и цели на списание *Етюд балканик*, което години наред радва своята публика и е

търсен форум за изява на учени от различни страни, бяха отразени от главния му редактор проф. дин Рая Заимова. Аудиторията бе запозната и с двата новоизлезли сборника, посветени на 50-годишния юбилей ИБЦТ – *Пътища и пътеки на европеизма на Балканите*” и *„Балканите и светът: **modus concurrandi**”*. Първият от тях, в който са вградени усилията на водещи балканисти от академичната общност в страната и извън нея, се вписва в широкото изследователско поле на проекта *Балканите между Изтока и Запада – културни и цивилизационни взаимодействия*”, разработван от секция „Културна история на балканските народи”, беше представен от дългогодишния ръководител на проекта проф. Лилия Кирова. Сборникът *Балканите и светът: **modus concurrandi***, изтъкнат като мащабен интердисциплинарен проект с участието на сътрудници от ИБЦТ и учени от други български и чуждестранни институции, бе отразен от неговия ръководител проф. дин Лиляна Симеонова.

Събранието продължи с официално приветствие от акад. Дамян Дамянов по случай 50-годишнината на ИБЦТ. Заради проявения висок професионализъм в реализацията на отговорни държавни и международни проекти и утвърдената през годините роля на института като координатор и научен център в национален мащаб в областта на балканистичните изследвания в Югоизточна Европа, ИБЦТ бе удостоен с почетното отличие на БАН – плакет „Марин Дринов”.

Поздравителни адреси бяха поднесени от вицепрезидента на Република България – г-жа Маргарита Попова, от кмета на Столична община – г-жа Йорданка Фандъкова, от Генералния секретар на Международната асоциация за югоизточноевропейски изследвания (AIESEE) и член на Румънската академия – акад. Разван Теодореску, от директора на Института за славянознание при Руската академия на науките – проф. дин Константин Владимирович Никифоров, от ръководителя на департамент „Политически науки” при Университета Рома-тре и председател на италианския комитет на Международната асоциация за югоизточноевропейски изследвания – проф. Фр. Гуида, от директора на Балканоложкия институт при САНУ – проф. Душан Батакович, от директора на Византоложкия институт при САНУ – проф. Любомир Максимович, от директора на Института за история на хърватската литература, театър и музика при Хърватската академия за наука и изкуство – проф. Томислав Сабляк, от директора на Отделението за

исторически науки към Института за исторически и социални изследвания при Хърватската академия за наука и изкуство – д-р Дамир Карбич, от директора на Американския научен център в София – д-р Ерик де Сена, от председателя на научното дружество на българистите в Република Молдова – проф. Николай Червенков, от директора на Института за исторически изследвания при БАН – проф. Илия Тодев, от директора на Института за литература при БАН – доц. д-р Елка Трайкова, от директора на Института за български език „Проф. Л. Андрейчин“ при БАН – проф. д-р Светла Коева, от ИЕФЕМ при БАН – доц. Вл. Пенчев, от ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ – проф. дин Иван Илчев, от ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ – проф. д-р Запрян Козлуджов, от ректора на УниБИТ – проф. д.ик.н. Стоян Денчев, от декана на Философско-историческия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ – доц. д-р Красимира Кръстанова, от ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – проф. Иван Мирчев, от ректора на НБУ – доц. д-р Пламен Бочков, от Военна академия „Г. С. Раковски“, от Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, от Държавна агенция „Архиви“, от Регионалния исторически музей – Монтана, и много други институции.

В знак на уважение към дългогодишните усилия на колегите за развитието на института и за особени заслуги към балканистиката с почетна грамота бяха удостоени редица учени, от името на които приветствие поднесе доайенът на Института по балканистика – проф. Василка Тъпкова-Заимова.

Тържественото честване завърши под звуците на „На многая лета“ в изпълнение на незабравимия Борис Христов...